

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΜΑΣΤΡΟ - ΚΟΡΝΙΛΗ

Ο Μαμάνης, δέ γέρω αὐλητής, ποὺ ἔρχεται κάποτε καὶ μᾶς βλέπει, μοῦ διηγήθηκε προφθέσ τὴν ἔξης συγκανητικὴ ἴστοριά, ποὺ θὰ σᾶς τὴν διηγηθῶ, οὐ' ἐγώ, ὅπως μοῦ τὴν εἴπε :

— Ο τόπος μας, άφεντικό, δέν ήταν πάντοτε επίση φτωχός. Ηλλήν φρά δύο δημιουργιών μιλωνάδες έδω πέρα καὶ από δέκα μιλιαρίων μάς φέρουν ἀλλεσμα. Ολογνόθι στὸ χροιό κάθε νηφωμα, εἰλέγει καὶ ἔνα μηλὸ από πάνω. Δεξιά, ζερβά ἐβλεπες φτερούμεγες νά γυναικούντων καὶ γαϊδουνάκια φορτωμένα μὲ σακιά, κι' οὐλή τηή ἐβδομάδων ήταν μια καράβην ἀκοῦντας τὸν κρότο τῶν ἀνεμομύλων ποὺ γινούνται...

Τὴν Κυριακὴν πηγαίναμε ὅλοι μαζὶ στοὺς μύλους. Οἱ μυλωνάδες ζεργοῦσαν κρασί μοσχάτο. Εὐλογημένη ἐποχή! Η μυλωνόδες ἵσασται μύροφες σὰν βασιλοποτένες μὲ τῇ δαντελένια τοσχηγλά τους καὶ τὰ μαλαματένια σταυρὸς στὸ στῆμος τους. Ἐγώ πηγαίναμε μὲ τὴ φλογέρα καὶ κρέδενας ς τὴ νύχτα. Αὕτοι οἱ μύλοι ήσαν η χιωτικά καὶ ἐντυπωτικά τὸ πότον μας.

Μά γά τή δυστυχία μας, κάτι πλούσιοι ήλθαν κι' έκαναν έντα
μύλο με άπιο και μηχανές. Σιγά—σιγά, οι χωριανοί, αρχισαν νά
στέλνουν σ' αύτον τον άλεματα τους και οι φτωχοί μας μύλοι έμει-
ναν όχις δουλειά. Στην άρχη πάλια πατέληργαστα, μά δια-
πνός ένικησε και όλοι, ένας—ένας, έκλεισαν. Πάνε πει τά φροτομένα
γαιδουράκια, πάνε τά γλέντια κάτιε Κυριακή... Η όμορφες μιλώ-
νοδές πούλησαν τούς μαλαματένιους
των σταυρούς... Πάνε οι χοροί. Στά
χαμένα φυσιστεί τό μαϊστράλι, ή φτε-
ρούγες δέν κουνιώντανε... Στά υπε-
ρα, μιά μέρα, οι χωριανοί, έριξαν
όλους τους μύλους κάτω και στὸν τόπο
τους, έφτιενσαν άμπελια και έλλεις. Μά
μέσα σ' αύτο τό οιμάτωμα, ένας μύ-
λος μονάχα δέν παραδίσω τά άμματα
και γυρούνσεν δόλενα. 'Ο μύλος τοῦ
Ματσοῦ—Κοονιλῆ !

Ο Μαστρο—Κορυκλῆς ἤτανε ἔνας γέρων μύλωνᾶς, ἀπὸ πάππου ποὺς πάππου, ποὺ είχεν ἐξῆντα χρόνια μέσ' σ' ἀλεύρῳ. Ἀπὸ τότε ποὺ κτιστήκεν ὁ κατωφλίος μύλου, δὲ Μαστρο—Κορυκλῆς ἔγινεν σᾶν τρελλός. Όχιδω μέρες ἔτοιχει ἀπὸ ζωμού, σε χοριό :

— Μήν πᾶτ' ἔκει 'άτω, φόναζεν
αὐτοὶ ἀλέθουν τὸ σιτάρι μὲ τὸν καπνό,
πονγε διαβόλου συνεργεία, μὰ ἐγώ δου-
λεύω μὲ τὸ μαΐστρο καὶ τὴν τομῆιον-
τάνα, πονγε τοῦ Θεοῦ ἀνατνοῦ!...

Κι' ἔλεγε κι' ἄλλα ἐπαινῶντας τὸν
ἀνεψιμούλο τοῦμά κανεῖς δὲν τ' ἀκούε.
Τότε λοιπόν, ἀπὸ τὴν πίκρα του
καὶ οὐ γέρος, κλείσθηκε μέσ' στὸ μῆλο
του, καὶ ὅσης κατάμονος σᾶν τὸ ἀγούμι. Δὲν ἦθέλλησε να
κρατησῃ μαζὶ του, οὐδὲ τὴν ἐγγόνη του τὴν Ζωή, ενα κοριτσιέδε-
καπέντε χρονών, ποὺ ὑφού πέθαναν οἱ γονεῖς του, μονάχα αὐτὸν
είχε στὸν καθόσι.

"Πικρὴ ξενοδόύλευε, γιὰ νὰ βγάζει τὸ ψωμὶ τῆς· πότ' ἐθέριζε, πότ' ἐμάζεις ἐλένες· Ο γέρος καπτει πήγαινε τέσσαρα μᾶλλα πεζός, μὲ τὴν κάψῃ τοῦ ἥπατο, γιὰ νὰ τὴν ἰδῃ ποὺ δούλευε, καὶ ὅταν βρι- σκοταν σικά της, τὸ πάναγε τὰ δάκουνα...

Είς τό χωρό λέγανε πᾶς ὁ γέροντος Μυλωνᾶς, ἀπὸ φιλαργυρίας ἐδιώκει τὴν ἔγγονή του καὶ πᾶς ἡταν νεροπή, ν' ἀφίσῃ τὴν μικρὴν τὰ τοέχη ἀπὸ πόρτας σὲ πόρτα καὶ νὰ ὑποφέψῃ βάσανα καὶ κατεύθυνσε. Δὲν μηδούσαν νὰ τὸ νιωθόνων πᾶς ἦνας ἀνδρῶπος, σᾶν τὸν Μαστρο - Κορνύλλη, μὲ ὑπόληψη, καὶ μὲ τόση ἀξιοπρέπεια ποὺ είλε, ἔβγαν τώρα στους δρόμους σᾶν γύρτος, ξυπολητοῦς, μὲ τρύπη πιο σκούφο, μὲ κουρελαμένο πανωφόρο... Η Κυριακή ποὺ τὸν βλέπαμε νὰ ἔρχεται στὴν λειτουργία, ἐμεῖς οἱ γέροι ντεπάμαστε γιὰ λογαριασμὸν τους καὶ ὁ Κορνύλλης τὸ καταλάμβανε καὶ δὲν τολμοῦσε νάρθηκε πειά με μᾶς. Στεκότανε μηδοστά στὴν πόρτα τοῦ ναοῦ με τοὺς φτωχούς.

"Ενα πράγμα μοναχά, δέν νοιώθαμε. Είς τὸ χωρὶο κανένας δέν τοῦ πήγανα πλέον ἄλεσμα, μά ἡ φτερούγες τοῦ μιδόν του, γυρνούσαν, σᾶν πρώτα, κάθε ήμέρα.... Τὸ βράδυ οἱ χωριανοί μας, τὸν συναντούσανε στὸ δρόμο, μὲ τὸν γάιδαρό του φροτωμένο σακιὰ μέλειν.

— "Ωρα καλή,
Μαστρο - Κορνιλλή,
τούλεγαν. Αλουένει
πάντα καλά, δύ-
λος ;

— Δουλεύει, πατή-
διά μου, ἔλεγεν ὁ

γέρος, δυνατά. Δόξα σοι ὁ θεός, δὲν μᾶς λείπει η δουλειά...

Καὶ ἀν τὸν ἐδωτοῦσαν «ποῦ εὑδισκε τόση δουλειά;» ἔβαζε τὸ δακτυλό του εἰς τὸ στόμα καὶ ἐλέγε μὲ σοβαρότητα:

— Σσσσ ! Τσιμουδιά !... Δουλεύω γι' αλλα μέρη...

Λέξη ἄλλη δὲν τοῦ ἐπεργων ἀπὸ τὸ στόμα του. Κανεὶς δὲν ἔμπαινε μέσα στὸ μύλο. Οὐτε τὴν ἑγγόνι τοῦ ἄφινε ποτὲ νὰ μπῇ....

Οταν επεργούσαν από μπρος, έβλεπαν την ψυχα του κλειστή, τις φτερούμεγες και γερωνύμη, το γάιδαρο νά βόσκῃ στο πράσινο χορτάρι, κι' ένα λιγνό γάτο που λιάζονταν στην άκρη του παραθυριού.

Οὐαὶ αὐτοῖς εράσαν οὐ ιψεῖς τὸν κοῦδον.
Οὐ καθένας ἐλέγειν διὰ τὸ ιψεῖς γιατὶ τὸ κρυφό τοῦ Μάστρου-Κορ-

Στὰ ὑπερδεῖα δῆμος ὅλα ἐφάνερώθηκαν. Καὶ νὰ πᾶς ! Ἐγώ ποὺ
ἔπαιξα τὴν φλογέρα μου καὶ χόρευαν η νηὲς καὶ τὰ παλληκάρια,

μια μέρα εδα πώς ό μεγαλείτερός μου γινός και ή μικρή Ζοή, αγαπηθήγαν. Δέν μοι κακοφάνηγε, γιατί το ονόμα του Κορηνλή, είχε πάντα, την υπόλογη φύση με έξεινη η περιοδικά ή Ζοή, θά στόλιζε τό φτωχικό μου. Μά επειδή οι δυο έρωτευμένοι, όλο και ενήροσκαν για όνταν για ν' ανταμάνονταν, για νά προλάβη κάνει κακό, στον οποίος νά τελεώσαν μια ώρα άγγειος τό συνοικέσιο, και πάγια είς τό μιλό, νά πα δυο λόγια είς τόν γέρω... "Αλ! ο γεροστογήγιος! Ν' ψήλεπες πώς με δέχτηκε! Ούτε τίν πόρτα του δέν θέλησα ν' ανοίξει." Εκανα κ' έγω, τήν προξενεύα μου, μέσα από τήν κλειδωμάσσωντα.

Ο γέρος δεν μ' απέτινε τελευτώσω. Μοῦ φονάξε **Θηριωμένος**
νά ζαναγύμπο στή φλογέρα μου και νά βιάζομαι νά παγκρέ-
ψω τών γιό μου, νά ωπο νά γυρέψω κανένα κορίτσι από τών
ἄλλο μύλο, τών μύλο τοῦ καπνοῦ. Καταλαβαίνεις πώς τό
αἷμα ανέβαινε στό κεφάλι μου ακοντόνας αιτά-
τά λόγια, μά κοιτήθηκα ἄφροια τὸν ξεκοντα-
σμένο εἰς τὸν μύλο καὶ πῆγα καὶ εἶπα-στά παι-
διά, πώς το συμπέθερού, δὲν γνένται. Λέν το πι-
στεῖν τὰ καῦμένα. Μοῦ ζήτησαν γιά χάρι νά τ'
αφίσω ν' ὑπέρθινον στὸ μύλο, γιά νά μιλήσουν
τοῦ παπτοῦ. Λέν βάσταξεν ή παρδία μου
νά τῷ όχη καὶ τὸ ἀματημένο Σενγά-
ρι κίνησε γιά τὸ μύλο. "Εφθασαν ακού-
βος, τὴν ώρα ποι ὁ Μάστρο - Κορυν-
λις ἔλευτε. Η πόρτα ήταν διπλοκλει-
δωμένην μά ὁ γέρος φεύγοντας ἀφο-
άτ' ὅσφι τὴν σκάλα' ο νήδος καὶ η νηά
βοήκαν τὴν εὐκαιρία νά μποιν απ' τὸ
παράθυρο νά ίδουν τί είχε μέσα, αι-
τοῦς ὁ μύλος, ὁ πειστήματος.

Παραδέξουν πρᾶμα! Ο μύλος ήταν
άδειος... Ούτε σακκί, ούτε σπυρό σι-
τάρι, πουθενά ἀλειφο, ούτε στοις τοι-
χούς, ούτε ἀπάντη στις ἀράχνες. Δὲν
είχε ούτε καῦν, τὴν μωροδιά
μωσειοθόλατ στοὺς μύλους.
Ο μυλότεπον ήταν κατασκονισμένη
καὶ ἀπάντη τὰς κοινώπατες ὁ μύλος ὁ γύτος...

Κάτια στό δύσογένη ή ίδια τρώχεια. «Ένα πακούρεβαττο, μερικά κουρδέλια, ένα κοιμάτι ψωμί έπιγύρω σ' ένα σκαλοπάτι και σε μια γωνιά τρία τέσσαρα τσουβάλια ρυζιά, δύο ξεπερντες από μέσα....»

Αυτό ήταν τὸ μυστικὸ τοῦ Μαστρο-Κοργίλλη ! Αυτὸν τὸν ἀσφέστη τριγυνονδε τὸ βράδυ στοὺς δρόμους, γὰν νά φυλάξῃ τὴν τιμὴ τοῦ μίλου του, καὶ γὰν νά κάμῃ τὸ χωρὶο πά πιστέψῃ, πῶς ἄζομα δούλευε, ἀλέθοντας σιάροι Καζόμοιροι μῆλοι ! Καζόμοιροι Κοργίλλη ! Καιρὸν τῷρα δὲ ἀτιμᾶντος εἰχεν πάρει καὶ τὸν τελευταῖο τοῦ πελάτη 'Η πτερούγης ἀνεβοκατέβαιναν δλοένα, μὰ ή μυλέπτων γυνονδε στὶς ὕδεισ....

Τὰ παιδιά γύρισαν καὶ μὲν δάκρυνα μοῦ διηγήθηκαν τὶ κείμα, Ραγίστηκε ἡ καρδιὰ μονί, ὅταν τ' ἄκουσα. Χωρὶς νέα χάσο καρδι, τρέχω στὸνς γειτόνους, τὸνδὲ μὲν διὸ λόγῳ τι τρέχει καὶ μείνα- σι σύμφωνοι στὴν στιγμὴν νὰ πάμε στὸ μύλο τοῦ Κορινθίλη, ὅλο- τὸ στάτι ποι εἴχαμε στὰ σπιτια μας. "Ολο τὸ χωριό σηκώθηκε στὸ πόδι, και πήγαμε ἐξει ἐπάνω μὲν τὰ γαιδουράκια στὴν ἀράδα, φορ- τούμενα στάτι—μα τιστάρι ἀλητηνί !

— Συντροφά μου

